

Presidentinvaalin ulkomainonta

KH 18.12.2023 § 358
517/00.00.00/2023

Valmistelija

Hallintojohtaja Elina Amnell-Holzhäuser

Presidentinvaalin vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 17.–23.1.2024 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 17.–20.1.2024 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin). Jos presidentinvaalissa toimitetaan toinen vaali (toinen kierros), sen vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024. Ennakkoäänestyksen ajanjakso on kotimaassa 31.1.–6.2.2024 (seitsemän päivää keskiviikosta tiistaihin) ja ulkomailla 31.1.–3.2.2024 (neljä päivää keskiviikosta lauantaihin).

Kunnilla ei ole velvollisuutta vaalimainonnan järjestämiseen. Vaalimainospaikkojen ylläpito, sijainnit ja maksullisuus vaihtelevat kunnittain. Loviisan kaupunki on aikaisemmissa vaaleissa tarjonnut puolueille ja valitsijayhdistyksille mahdollisuuden ehdokasjulistaiden esillepanoon maksutta niille varatuissa telineissä. Kaupungin omistamissa ja pystyttämässä vaalimainostelineissä on annettu kullekin vaaleihin osallistuvalla puolueella, yhteislistalla ja valitsijayhdistykselle yksi mainospaikka.

Suomen Kuntaliitto ry suosittelee, että presidentinvaalin ulkomainonta kunnan luvanvaraisilla alueilla suositetaan aloitettavaksi viikkoa ennen ennakoäänestyksen alkua eli keskiviikkona 10.1.2024.

Mainoksen sijoittamiselle tarvitaan maanomistajan/-haltijan suostumus. Kaupunki ei voi määrätä muiden kuin omistuksessaan ja hallinnassaan olevien alueiden vaalimainontapaikoista.

Loviisan kaupunki on viime vaaleissa asettanut vaalimainostelineet seuraaviin paikkoihin eri puolille kaupunkia:

1. Veckasintie (Torsby)
2. Lurensintie (Kuggom)
3. Frimansintie (Isnäs)
4. Suurpellontie (Koskenkylä)
5. Kartanontie (Sävträsk, Liljendalgården)
6. Aleksanterinkatu (keskusta, tori)
7. Kuningattarenkatu (keskusta, tori)
8. Valkolammentie (Valko)
9. Puistokuja (Ruotsinpyhtään kirkonkylä)
10. Keskustie 2 / Tavastantie (Tesjoki)

Kartta vaalimainostelineiden sijaintipaikoista esitetään liitteessä.

Vaalimainostelineissä varataan yksi tila kullekin ehdokkaan asettaneelle ryhmälle. Julistetilan sijainti määräytyy ehdokaslistojen yhdistelmän mukaisessa järjestyksessä lukien vasemmalta oikealle. Mikäli tiloja jää vapaaksi, keskusvaalilautakunta voi käyttää niitä yleiseen vaalitiedottamiseen.

Presidentinvaaliin liittyvän ulkomainonnan aloittamisen ajankohta sekä vaalien ulkomainonnasta Loviisan kaupungissa vastaavien henkilöiden

nimet ja yhteystiedot saatetaan vaaleihin osallistuvien puolueiden paikallisosastojen ja valitsijayhdistysten tietoon sähköpostitse.

Vaalimainonnan tapoihin ja sisältöihin sovelletaan vaalilakia sekä soveltuvilta osin muuta lainsäädäntöä, kuten sananvapauslakia, kokoontumislakia ja järjestyslakia. Vaalilain mukaan yleisen ennakkoäänestyspaikalla tai vaalipäivän äänestyspaikalla taikka niiden välittömässä läheisyydessä ei saa äänestysaikana pitää puheita, julkipanna tai jakaa painettuja tai kirjoitettuja kehoituksia eikä muutoinkaan vaikuttaa tai yrittää vaikuttaa äänestäjien vaalivapauteen (vaalilaki 56 §, 72 §). Tämä tarkoittaa muun ohella sitä, että vaalimainoksia ei tule asettaa ennakkoäänestyspaikkojen tai äänestyspaikkojen läheisyyteen niin, että niiden voidaan katsoa vaikuttavan äänestäjän valintaan. Vaalimainosten ei siten esimerkiksi tule näkyä vaalihuoneistoon tai sen sisäänkäynnille.

Vaalimainonnassa on lisäksi otettava huomioon järjestyslain 6. §:ssä ja tieliikennelain 73. §:ssä säädetyt kiellot. Yleistä järjestystä tai turvallisuutta vaarantavan häikäisevän tai harhauttavan valon taikka liikenteenohjauslaitetta muistuttavan tai muuten turvallisuutta vaarantavan mainoksen käyttäminen on kielletty. Tielle tai sen välittömään läheisyyteen ei saa asettaa kilpeä, merkintää tai laitetta, joka voidaan sekoittaa liikenteenohjauslaitteeseen tai joka voi heikentää sen näkyvyyttä tai tehokkuutta, häikäistä tienkäyttäjiä tai häiritä heidän tarkkaavaisuuttaan.

Tienvarsimainontaa ja -ilmoittelua koskevat liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 52. ja 52. a §. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) on antanut määräyksen tienvarsimainonnasta ja -ilmoittelusta. Traficom ohjeistaa vaalimainontaa maanteiden varsilla ja asemakaava-alueiden ulkopuolella sekä asemakaava-alueella maankäyttö- ja rakennuslain 83. §:n 4. momentissa tarkoitettulla liikennealueella, esimerkiksi kuntien taajamien läpi menevien maanteiden varrella (valtion liikenneväylien varrella). Tilapäisiä vaalimainoksia saa pystyttää tien varsille aikaisintaan kuukausi ennen vaalipäivää ja ne tulee kerätä pois viimeistään viikon kuluttua vaalin päättymisestä.

Kaupungin keskustassa vaalimainoksia saa pystyttää torille ainoastaan kaupungin asettamiin telineisiin torin itä- ja länsipuolella. Raatihuoneen luona vaalimainonta on kielletty Mannerheiminkadulla alueella, joka rajoittuu Aleksanterinkadun ja Kuningattarekadun noin 40 metrin osuudella Mannerheiminkadusta. Vaalimainonta on kielletty myös asiakaspalvelutoimisto Lovinon välittömässä läheisyydessä Mariankadulla ja Karlskronanbulevardilla.

Kaupunki ei vastaa vaalimainosten asettamisesta nähtävillä tai mainosten ylläpidosta, vaan nämä toimenpiteet ovat kunkin mainostilaa saaneen vastuulla.

Kaupunki on oikeutettu siirtämään telineisiin virheellisesti asetetun mainoksen.

Nauloja ja nitomakoneita ei saa käyttää vaalimainoksia kiinnitettäessä kasvavaan puuhun.

Mainostaminen kaupungin asettamissa vaalijulistetelineissä ei merkitse niin sanottua vapaan mainonnan rajoittamista.

Kaupunki poistaa asettamansa vaalitelineet välittömästi vaalien jälkeen.

Yhteyshenkilönä ulkomainontaa koskevissa asioissa toimii Jim Maukkonen, p. 0400 714 020, ja muissa vaaleja koskevissa asioissa keskusvaalilautakunnan sihteerinä Elina Amnell-Holzhäuser, p. 0440 555 216.

Liite nro 3.

Kartta kaupungin vaalijulistetelineiden paikoista

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Jan D. Oker-Blom

Ehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta, että:

- vuoden 2024 presidentinvaalin ulkomainonta saadaan aloittaa kaupungin omistamilla ja hallitsevilla alueilla 10.1.2024
- vaalimainokset tulee asettaa kaupungin osoittamiin mainoskehikkoihin, joiden sijaintipaikat ilmenevät oheismateriaalina olevasta kartasta
- asettajan tulee poistaa telineisiin asettamansa vaalimainokset viimeistään 31.1.2024 tai mikäli presidentinvaalissa järjestetään toinen vaali (toinen kierros) viimeistään 14.2.2024.

Päätös

Päätös ehdotuksen mukainen.